

GENT D'ARA

PERIÓDIC AUTONOMISTA

PREUS DE SUBSCRIPCIÓ
Trimestre, 2 ptes. — A fora, 2'50.
Número corrent, 15 centims

REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ
Carrer del Portalet, 2, 1.^r

No s'admeten treballs sense firma.
Dels treballs publicats ne son responsables sos autors.

Una propaganda perillosa per a nostra organització agrícola

Els polítics desaprensius, no miren molts cops el mal que fan amb les seves propagandes.

Un cas d'aquests passa ara amb la propaganda de lo que s'anomena «Concentració Liberal». Volen presentarse davant del públic com homes que tenen un programa complet per a governar, però en aquest programa no s'els hi ha ocorregut presentar solucions immediates pels difícils problemes actuals, sino inventarne de nous sense pensar en si perturban o no el país.

No s'els acut buscar solucions al plet català, al del Marroc, al de l'Hisenda, al de l'organització electoral, al de la exportació de nostres productes però s'els hi acut per exemple plantejar el problema de la propietat agrícola, quant res hi ha en la realitat que reclami solucions.

Aixís Don Santiago Alba acompanyat d'homes de la U. M. N. fa la propaganda de l'expropiació forçosa de la terra per la possessió com a arrendatari durant uns anys i diu aixó després que's proposa pel Govern l'inscripció forçosa dels contractes d'arrendaments.

Espanta pensar la perturbació que representaria a n'el Vallés aitals disposicions.

La propietat rústica cada dia està més repartida en nostra comarca i per tant cap problema social s'hi presenta, puix casi cap pagés deixa d'esser propietari xic o gros i el que no ho es, es perquè prefereix augmentar l'enrenou de casa llur.

Aitals disposicions sols servirán per satisfere ambicions i potser venjances, destruint propietats tal volta centenaries dintre una mateixa familia.

Resultaria que aquí on tal perturbació se produiria, aparentaria que la majoria hi estava conforme ja que havia sigut elegit per a representar el districte a n'el parlament espanyol, un diputat afecte a la política de D. Santiago Alba.

Aixó demostra que per a defensar els nostres interessos hem de tenir en compte per sobre de tot les idees i les necessitats capdals del poble.

Empetitir les qüestions amb banderes, personalismes i qüestions locals, porta necessariamente aquestes contradiccions.

Indigna més veure que aixó ho fassi un polític com l'Alba que, amb la seva actuació s'ha convertit amb un potentat, havent suara estrenat un luxosíssim palau a Madrid, on viu rodejat de criats amb grans llibreas i entre catifes i tapiços riquíssims, fet que ha escandalitzat tan a Madrid, que es dona el cas que la gent del poble per a designar una parada de tranvia que hi ha davant de dit palau diu: «hasta la casa del lad...»

Si aquest home pujés al govern, ja podem els agricultors vallesans prepararnos a patir i a esser la riota de tothorn en nostres queixes, doncs nosaltres haurem contribuït a donar força al polític madrileny que seria nostre butxí.

UN DEL ART DE LA TERRA.

¿TRASLADO, FUGIDA O DESTERRO?

Causá no poca sorpresa a n'els granollerins de bona fé, la marxa dels germans Torras a la capital, on definitivament tenen llur estada.

¿Cóm pot esser aquest canvi de residència d'abdós germans, pocs mesos de diferencia un del altre, tenint a Granollers tants interessos creats? Efectivament: en

Francisco Torras, diputat pel districte, del quin nostra ciutat es el cap i el cor, l'abandona com a cosa impropia e indigna del llustre i orgull de sa persona; i en Paulino, essent Alcalde de Granollers, amb una majoria que guiar en el Consistori, tenint en ses mans els resorts i els trucs que indispensablement té de menester pera mantenir el caliu, i engrandir i amassar el llevat del torrisme, llensa la vara autoritaria, i deixa la caixa del poble amb un déficit de mitj mil-lió de pessetes, amargat per la Mancomunitat, sens crédito ni pera una escombria, com dient: senyors, per tontos vos deixo, i *ahi queda eso*.

Molt més encare es de estranyar tal canvi de residència, si es te en compte que abdós germans posseeixen en nostra ciutat una gran industria, que sa fàbrica de teixits dona lloc a la necessitat de sa presència, i que el contingent de obrers que hi trevalla es bastant numerós. ¡Quants fabricants anyoren esser aprop la font dels seus ingressos, pera vetllar-la i pera augmentar sos cabals.

¡Oh! Si els Torras en nostra ciutat haguessin vetllat millor pe'ls interessos del poble, si no haguessin sembrat arreu odís, venjances i rencunies, altre seria la seva confiança amb sos conveïns. Pero, ja savém tots que el decàlec dels Torras es calcats amb l'orgull i l'odi; no han cuidat de edificar sino de destruir, sa obra ha sigut negativa, pera no dir nefasta. ¿Quin remei els toca? Ses artimanyes van fent-se públiques. No n'hi ha prou amb que fassi tal o qual regalo a aquesta societat, a aquella colectivitat, tot lo seu porta e marxano de una política hipócrita i sarcástica.

Si els carlins de Badalona fan uns Jocs

Perfumería **PARERA**
BADALONA

Sucursal: Carrer del Pi, 12. - BARCELONA

Provarla es adoptarla

Florals, els regala el *Liberalismo es pecado*, del Dr. Sardá.

Si son els radicals els ofrenarà una obra de Renan. ¿Qué li te a n'ell?

Recordem que en certa ocasió, quan ell figurava dintre el Consistori, li preguntà cert amic seu, ¿qué tal l'Ajuntament de Granollers? I respongué en Francisco: molt malament de sal, pero molt bé de salero. ¿No inclou aquesta resposta un sarcasme pera la hisenda municipal?

Mica a mica va en Torras evidenciantse davant dels seus electors; res violent pot durar; ja ho saben a Badalona, a Sant Feliu i a molts pobles; ja ho sap també ell.

Ben clar es va fent el perquè els Torras han pensat viurer a fora.

No per ganer, per força; han fugit per no dir, han sigut desterrats.

Els Torras van perdent també la sal, i fins el salero.

DE VITICULTURA

II

PROCEDENCIA I CLASIFICACIÓ

Aquesta planta parassitaria, lo mateix que el *Oidium Tuckeri*, resulta ser també originaria d'América. En l'any 1834 va esser coneguda als Estats Units per la banda del Atlàntic, en els grans llocs del golf de Mèxic, en la Pensilvania, l'Estat de New-York, l'Ohio, l'Illinois, etc. Berkeley classificà aquest microscòpic bolet en nova especie vegetal amb el nom de *Botritis viticola*. En 1863 M. Bary l'incloué al genre *Peronospora* amb el nom *Peronospora viticola*. Més posteriorment, degut a un estudi morfològic fet per Schöeter (1) dels diversos genres d'aquesta familia, ha subdividit el genre *Peronospora* en un de nou: *Plasmopara*, en el quin hi ha posat el mildiu, batejant-lo amb lo nom científic de *Plasmopara viticola*.

La seva aparició a Europa.—Al any 1878 M. Planchon va reconeixel a França en unes fulles de Jaquez, essent, la primera vegada que's manifestà la seva aparició a Europa, invadint ràpidament el vinyat francès. Entre'ls anys de 1879 al 1885 s'estengué per tots els vinyats del vell continent, motivant, aquest minúscul bolet, la minva o total pèrdua de llurs cullitas.

A Catalunya aparegué simultàneament amb gran intensitat per totes les seves comarcas vitícoles. Les cullites dels anys 1884 i 1885 quedaren destruïdes i el poc vi que's recolectà resultà de calitat infima.

Mercés a la campanya de divulgació empresa per nostre benemérit Institut Català de San Isidro, propagant els éxits assolits a França contra la malaltia, mitjantsant les pulveritzacions d'aigua amb sals d'aram en dissolució, s'aixecà l'esperit decaigut de nostres viticultors i al any 1886 ja's generalitzà, el sulfatar, per tota nostra terra.

¿Qui descobrí les sals d'aram com a preventiu?—En concret no se sab quin fou el primer d'usar el sulfat d'aram contra'l mildiu. Se diu que'ls vinyaters del Medoc (França) tenien la costum d'embrutar els ceps que vorejaban els camins, de sulfat d'aram i cals, per a evitar que'ls vianants prenguessin raïms, observant quan la invasió del mildiu, que'ls tals ceps es conservaban sans i fullats, mentre els demés esdevenien plens de mildiu. Més en

aqueixes observacions no se'ls donà publicitat, quedant per tant ignorades pels de fora d'aquella comarca.

En Setembre de 1884, fou presentada a la Academia de Ciències, una memoria de M. A. Perrey sobre la influencia del sulfat d'aram contra el mildiu. Pel Novembre del mateix any, M. Paul Esteve en *Le Progrès Agricole et Viticole*, recomanava uns polvos a base de sulfat d'aram pulveritzat. Al mateix any en una circular del ministre d'Agricultura, adreçada als professors departamentals, se els ordena que fassin experiments amb el sulfat d'aram, i comuniquin als agricultors els resultats que obtinguin. Per fi, Millardet comunica llurs experiències fetes a la Societat d'Agricultura de la Gironda, de resultats tant convincents que, desde aquella hora en avant, es generalitzà per a tot Europa l'us del sulfat de coure.

Vida i reproducció de la paràssita.—La *Plasmopara viticola* s'alimenta de las parts verdes del cep, mitjantsant el seu aparell nutritiu o *mycelium* quin vegeta al interior dels teixits vegetals, sobresortint tant sols els conidiofors que porten a llurs extrems l'aparell reproductor d'espores o llevors d'istiu, pels quals s'efectua la reproducció durant el període vegetatiu del cep. Per la part interior dels teixits també està proveïda de uns altres organs de reproducció quins, a la tardor, sementen espores d'hivern, quina especial constitució els posa a cubert de les inclemències del temps invernal, per a aixís millor assegurar-li llur reproducció al any següent.

L'afelpat blanquinós que s'observa en les tacas de mildiu per la part inferior dels pampols, son els filaments o conidis, de 0'010 mm. llarg per 0'016 mm. ample (2) quins partint del *mycelium* passen al exterior per entre-mltj dels diminuts foradets de transpiració o siguin, poros o *stomatas*, en nombre de 4 a 5 per cada poro. Quan els *estirigmates*, extrems de les conidis, están abultats amb els espores o llevors, vistos en augment s'assemblan en un raïm. Els conidis els quins el vent transporta d'un lloc al altre, son incolors i van recuberts de un protoplasma granulós *zoosporos*, sense membrana, per mitjà del qual germinen promptament si s'escauen trobarse demunt d'un cep favoregut per un ambient humit i entre el 25° i 30° de temperatura; si el medi es sec es moren perque s'els buida el líquit protoplasmàtic sens poder germinar.

El *mycelium* s'introdueix entre les cèlules vegetals sens atravesarles, formant-se damunt d'ell reinflaments xucladors quins trencant les parets celulars s'hi endintzan per a nodris'hi, alterant de tal manera els teixits que, observant una fulla de cep a tras-llum s'hi manifesten clarament les alteracions produïdes per la paràssita. La membrana de que va revestit el *mycelium* es de consistència més dura que la materia de que's componen els teixits vegetals del cep; per aquest motiu no es possible destruir-la per cap mitjà sens perjudicar al cep.

Els ous d'hivern o espores, quins son esfèrics i tenen les dimensions de 0'025 mm. per 0'030 mm. es formen, com hem vist, al interior dels teixits i están proveïts de un revestiment tan dur que fins germinan després d'haver-los ingerit els animals herbívors. A'n'aixó es deguda la seva anual reproducció, la qual no seria possible si es tingués de fer per espores d'istiu, els frets els destruirían.

Com s'introdueix a la planta.—Segons M. Millardet els gèrmens del mildiu s'introdueixen a dins dels teixits vegetals per la cara superior de les fulles: Es comprén perfectament que sigui aixís. Sabent que una humitat i temperatura adequades provoquen la germinació, tenim que, la rosada i gotes de pluja, quedant sempre a la cara superior dels pampols en resulta que, tant l'humitat com la major intensitat de calor solar se localitza en

aquesta superfície i els espores que amb antelació els vents hi han dipositat, germinen a las poques hores. Quant l'humitat es sols al aire i no's formen gotes de rosada ni de pluja, no germina cap esporo. En corroboració d'aixó, desde a uns quants anys he vingut observant en vinyats de Sant Feliu de Codines, situats al peu d'una faixa acinglerada que, partiat d'aqueixa vila arriba a Saet Miquel del Fai, uns ceps plantats arrán del repeu de cingle, a quins l'avençament de la part alta del macís els serveix de xopluc, mai he notat en ells cap manifestació de mildiu a pesar de no haverse'ls aplicat el caldo bordelés.

ALBERT ROSÁS.

VALLESANES

SANT FOST DE CAPCENTELLES

En virtut del nomenament de regidors interins a consecuencia de la anulació de la proclamació pel art. 29 se va constituir novament el diumenge passat l'Ajuntament, essent elegit Alcalde D. Josep Torrents Pujol que ja ho era, primer tinent Don Francesc Torrents Salvat, Síndic D. Meneió Xicola Viñolas, tinent de La Llagosta D. Jaume Grau Rovira, essent els altres Regidors D. Josep Ribá Prunés, D. Josep Suñé Coll i D. Agustí Ferrer Plans.

Els quatre últims son els regidors interins.

Per la constitució se veu que tenen més seny els de Sant Fost, que no el diputat a Corts que els perturba.

MONTCADA

Després de molts esforços, ha conseguit el jove Regidor nacionalista Dr. Espinasa, que s'hagi arriyat a una inteligencia entre l'Ajuntament i els hereus de D. Doménech Fius, acabant després de dos anys de durada, el plet que desgraciadament se venia sostenint i que a uns i altres tantes pessetes i contrarietats costaba.

El poble de Montcada tindrà ben aviat acabat el seu Hospital, i el municipi se veurà lliure dels amoïnós, despeses i rencunies que porta un plet i tot ho deurà al intel·ligent i actiu regidor.

Recomanem a la consideració de tots, especialment dels regidors, que tinguin ben en compte aital fet i les ventatjes que els ha portat en aquest, com en altres molts assumptes, la col·laboració de nostre amic.

Felicitem de tot cor al Dr. Espinasa, qui a les baixeses i restreres insidies dels seus contraris, contesta fent be al poble; i fent que el seu Ajuntament pugui disposar de 19,000 pessetes i que sense la seva acertada intervenció entre els hereus d'En Fius, el Consistori i l'arquitecte director de les obres del Hospital, o no s'hauria cobrat mai l'import del llegat, o hauria estat tard i ben minvat.

SANT FELIU DE CODINES

Per el diumenge de Pasqua s'ha fixat l'inauguració de la plaça de la Font dels Albes construïda a expenses del bon patrici D. Nicolau Usart. Queda un lloc esplèndid i decorat amb molt gust. La font s'ha arranjat sota la direcció del Sr. Mirabent, col·locants'hi una Verge de Montserrat de ceràmica. La plaça portará el nom de D. Carme Mascaró d'Usart, en memoria de tan apreciable senyora.

A la festa ha estat convidat el Diputat Provincial D. Santiago de Riba i tots els fills i aimants de Saet Feliu, coincidint dita festa amb la de la Flor que anyalment se celebra. Sembla que l'Ajuntament te acordat col·locar el retrat de D. Nicolau Usart en la Casa Consistorial en agraïment al amor que demostra per Sant Feliu de Codines.

(1) Criptogamen Flora van Schelëssieu Pilze.

(2) Viala-Maladies de la Vigne.

CALDAS DE MONTBUI

Invitat per la Associació Nacionalista va donar una conferència sobre els Catalans d'Amèrica, Don Joan Estelrich, va assistir molta gent a escoltar al ferm nacionalista, que fou molt aplaudit per son bell parlament.

A aquesta seguirán altres conferències per anar exposant diversos caires del plet nacionalista.

— Ha estat ofert el pendó de la Professó de Corpus al Diputat Provincial D. Santiago de Riba, qui ha acceptat la distinció.

LOCALS

El passat diumenge, va tenir lloc en el camp de Sports del carrer de Sant Jaume, el primer concurs de tir de colom, organitzat per la «Societat de Cassadors del Vallés.»

Varen pendrer part en el concurs 20 tiradors i obtingueren els premis els senyors següents:

La copa oferta per el diputat a Corts Don Francisco Torras, En Esteve Maspons Camarasa.

La copa oferta per D. Santiago de Riba, diputat provincial, En Francisco Marnat, de Santa Eularia de Ronsana.

El premi ofert per D. Jaume Martres, En Josep Vilardebó, de Llíssá de Vall, i el de la Societat de cassadors, En Marcelino Sanjuan, de Montornés.

La festa va estar presenciada per nombros públic i moltes persones dels pobles del Vallés.

L'Apostolat dé l'Oració de nostra parroquia, complint els desitjos del senyor Bisbe de que totes les obres eucarístiques s'unei-

xin en esperit al Congrés Eucarístic Internacional que en la actualitat té lloc a Roma, celebrarà avui missa de Comunió general a les del matí i a la tarda, a les 6, processó que recorrerà diferents carrers de nostra ciutat.

Per avui diumenge i a les 3 de la tarda, està convocada, en el Casino de nostra ciutat, nova reunió general extraordinaria de socis per l'elecció de nova Junta directiva.

J. A. WENBERG, Metge-Especialista en enfermetats dels infants. Consulta: Dimarts, dijous i dissabtes de 3 a 5.—Tractaments especials: Dilluns, dimecres i divendres de 3 a 5. Balmes, 90, pral. 1.ª.—Barcelona.

Sembla que dintre poc, quedarà constituïda en nostra ciutat, una secció de senyorettes de la «Creu Roja».

Per document autoritzat rebut a la nostra Redacció, se'ns prega fem públic que ha cessat en el càrrec de Conceller del Pòmpell de Joventut *Gentils Roselles*, el Doctor D. Hermenegild Carrera.

Amb motiu d'esser el mercat de l'Ascensió el dijous d'aquesta setmana, s'ha vist com pocs anys molt concorregut. Les diferents Societats d'aquesta ciutat en obsequi dels forasters, organitzaren balls en els seus respectius locals, veientse tots ells plens fins a vessar.

Cal dir també per aixó, que la bonança del temps va ajudar moltíssim a que si-guessim visitats per tants forasters.

Per l'amor de Deu, senyors regidors! Ens recomanen a que vos preguem, que abans de que arribin els adoquins amb quins han d'adoquinar la nostra carretera, vos recordeu que els que hi viuen s'están morint ofegats de pols, i també que els altres anys (no tots) es cuidaben de regar ges que encare no paguen lo suficient els veïns d'aquesta ciutat, que no es cuidin un xic tant-sols de fer més agradosa la seva vida de ciutat?

Per l'amor de Deu, senyors regidors! tant mateix no vos costaria res el cuidar-vos d'aquestes coses. Penseu que en aquest mercat darrer oferirem un ben trist espectacle als ulls dels que'ns visitaren!

No es precis, doncs, tenir un xic de cura en l'arranjament d'aquestes fútilses que al menys aixís callarien les males llengües? Vosaltres teniu la paraula.

I nosaltres... la pols, per are; s'enten eh! perquè quan tinguem l'adoquinat, allavors sí que'ns en riurem, veritat?

Imp. Cucurella. — Granollers

Vicens Alamá

GUIXAIRE

Especialitat en decorats de guix en tots els estils

Carrer Travesseras, 8 GRANOLLERS

Elaboració de fruita seca i molturació de blat-de-moro, ordi, civada i tota classe de grans per al bestiar

Perfecció i màxim rendiment en tots els treballs

Preus baratíssims per grans comandes

Salvador Mitjá

Passeig de la Muntanya, 12 (Carretera de la Roca) Teléfon 91 :: GRANOLLERS

ADOBS QUIMICS

Importació de primeres materies

Superfosfats minerals : Sulfat amoniac : Nitrat de sosa
Sals potásiques : Sofres : Sulfat de coure, etc., etc

Fabricació especial de materia orgánica a Canovellas

Compra i venda de Cereals i Farines

Aigües potables per a arrendar

Guano

Marca de

fábrica

Vallesá

LLUÍS SERRA I GUARDIA

GRANOLLERS DEL VALLÉS

Fábrica: Carrer de Barcelona. — Despatx central. Riçoma, 79 i 81
SUCURSAL A LES FRANQUESES : Teléfon 145

Dr. F. MONTAÑA

DEL HOSPITAL DE SANTA CREU
METGE ESPECIALISTA EN LES ENFERMETATS DE LA PELL I VENERI
EX-ALUMNE DELS HOSPITALS DE PARÍS

BARCELONA:
Carrer de Sant Pau, 28, pral.
de 3 a 5

GRANOLLERS:
Dijous i diumenges
de 9 a 12

Fàbrica de pastes per a sopa

ESTEVE CAMILLO

Fàbrica i despatx: PRIM, 87. — Teléfon 12

**TALLER DE CALDERERIA
LAMPISTERIA I ELECTRICITAT**

Construcció de tota classe d'aparells.
Instal·lacions de tuberies.
Alumbrat elèctric i motors.
Especialitat en soldadures de plom amb plom per a àcids

PERE FONT

CARRER DE PRIM, 78. Teléfon 134

Assumptes Judicials

Administració de fincas

Pere Pineda

Procurador dels Tribunals

Despatx: Ricoma, 5

Teléfon 30

GRANOLLERS

MIQUEL CRUSELLAS

GUANO CONCENTRAT

Nitrats :: Sofres :: Sulfat de coure
Primeres materies

MAGATZEM I DESPATX:

CARRER DE BARCELONA, 5

ANIS CASTELLS

FABRICANT:

Pere Castells
Mollet del Vallés

Grans : Cereals : Forratges

F. SALA TORRAS

Magatzems: PRIM, 45 i CLAVÉ, 15
Teléfon 156

ADOBS QUIMICS I ORGANICS
SULFAT DE COURE -- PRIMERES MATERIES

VILANOVA I BOFILL

MAGATZEM
Prim, 7g. - Teléfon 190

DESPATX
Dr. Robert. 6

O R I O L

S A S T R E

F. CUCURELLA

IMPRESSOR

Corró, 9

GRANOLLERS

Teléfon 128

Delmiro Estapé

CONFECCIONS I PERFUMERIA

Plaça del Oli, 6 — GRANOLLERS — Teléfon 197

ESPARDENYERIA SITJA

SANTA ELISABET, 18

Espardenyes de totes classes.

Especialitat en pinxos i duesbores.

NO CONFONDRER

SANTA ELISABET, 18 (frent l'antiga casa Mayol)

XAMPANY MONTBUY

¡Proveu-lo i l'adoptareu!

Es ven als següents llocs: GRANOLLERS, Casa «Pícarol», Plaça del Bestiar.—SABADELL, Baudili Mainou, Carrer Quevedo, 62.—CALDES DE MONTBUY, J. Galobardas (Feliós).—BARCELONA, Vicenç Ferrer i C.ª, P. Catalunya i a la S. A. Monegal.

Fotografia J. BOSCH GRANOLLERS
Teléfon núm. 71

GALERIA AMB LLUM NATURAL I ARTIFICIAL

Venda de plaques i pel·lícules.—Treballs de laboratori per a aficionats.